

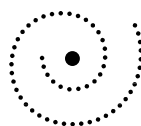
YTY-työt Lapissa vuonna 2007

Karoliina Harju

YTY-työt Lapissa vuonna 2007

Karoliina Harju

LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS

LAPIN YMPÄRISTÖKESKUKSEN RAPORTTEJA 4 | 2008
Lapin ympäristökeskus

Kansikuva: Haukkavaaran kota. Kuva Heikki Oja

Taitto: DTPage Oy

Julkaisu on saatavana myös internetistä:
www.ymparisto.fi/lap/julkaisut

Yliopistopaino, Helsinki 2008

ISBN 978-952-11-3108-0 (nid.)
ISBN 978-952-11-3109-7 (PDF)
ISSN 1796-1971 (pain.)
ISSN 1796-198X (verkkok.)

LUKIJALLE

Tämä raportti kertoo ns. YTY-töistä, joita on tehty tähän mennessä neljänätoista perättäisenä vuotena.

Ympäristökeskus yhdessä muiden yhteistyöosapuolten avulla on voinut tarjota viime vuonna työpaikan enimmillään 209 henkilölle.

Vaikka YTY-työsuhteista ei voida tehdä pysyviä, ne vaikuttavat selkeästi kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen. Järkeviä töitä on tarjolla koko Lapin läänin alueella. Työskentely oman asuinympäristön parantamiseksi pitää työmotivaation ja -moraalin korkealla. YTY-töissä työn jälki näkyy välittömästi. Erityisesti vanhan rakennuskannan kunnostuksissa pääsee opettelemaan perinteisiä työtapoja ja käden taitoja. YTY-työt nostavat kylien omatoimista talkotoimintaa ja tervettä kotiseutuyhpeyttä. Osaltaan yty-työt ovat tuoneet lisää tunnettavuutta ympäristöhallinnolle ja yty-työt ovat lisänneet myös ympäristöhallinnon yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Ilman yhteistyöosapuolia YTY-töiden toiminta ei olisi mahdollista. Merkittävänä yhteistyöosapuolena YTY-töissä ovat työvoimatoimistot ja alueiden kunnat. Kunnat myöntävät työvoimahallinnon lisäksi vuosittain varoja kattamaan YTY-töistä aiheutuvia oheiskuluja (mm. päivärahat, matkakorvaukset). Muut yhteistyökumppanit kustantavat kohteidensa kone- ja materiaalikulut.

Haluan kiittää kaikkia YTY-töissä mukana olleita hyvästä yhteistyöstä.

Miikka Halonen
Kehittämispäällikkö
Lapin ympäristökeskus

SISÄLLYS

Lukijalle	3
1 Johdanto	5
2 YTY-työt Lapissa	6
2.1 Töiden organisointi	6
2.2 Työvoima	6
2.3 Rahoitus ja yhteistyötahot	7
2.4 Työkohteet	7
3 YTY-vuosi 2007	8
3.1 YTY-töiden työvoima ja työllistämisaikutus	8
3.2 YTY-töiden kustannukset	10
3.2.1 Palkkauskulut	10
3.2.2 Oheiskulut	10
3.2.3 Työllistämivuoden kustannukset	10
3.3 Vuoden 2007 työkohteet	10
3.3.1 Vesistöjen hoito	11
3.3.2 Kulttuuriympäristön hoito	14
3.3.3 Ulkoilu ja virkistyskäyttö	15
3.3.4 Jätehuolto	16
3.3.5 Luonnonsuojelu	16
3.4 Vuoden 2007 työkohteiden esimerkkejä	17
3.4.1 LuostoClassic-lavan laajentaminen	17
3.4.2 Luukkinan hautausmaan aita	18
3.4.3 Koivusaaren luontopolun lammasaita	19
3.4.4 Eetun puisto	20
3.4.5 Lankojärven kyläyhdistys ry:n kota	21
4 YTY-työt Lapissa 1995–2007	22
4.1 YTY-töiden työllistämisaikutukset	22
4.2 YTY-töiden kustannukset	22
4.3 Työkohteet	23
5 Yhteenveto	24
Lähteet	24
Liitteet	25
Kuvailulehti	30
Sisdoallosiidu	31

1 Johdanto

Vuosi 2007 oli neljästoista YTY-vuosi Lapissa. YTY-työt eli ympäristönsuojelua ja -hoitoa edistävät työllistämistyöt perustuvat ympäristöministeriön asettaman työryhmän mietintöön (30.5.1993). YTY-töiden vaikutus syrjäseutujen työllisyystilanteeseen ja ympäristön laatuun on ollut positiivinen. Työministeriön, ympäristöministeriön ja kuntien rahoituspäätökset vaikuttavat keskeisesti töiden toteutumiseen.

Lapissa YTY-töiden pääorganisoijana toimii ympäristökeskus, joka toteuttaa Lapin TE-keskuksen ja muiden yhteistyökumppanien myöntämin varoin vesistöjen ja kulttuuriympäristön hoitoon, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön, jätehuoltoon sekä luonnon-suojeluun liittyviä töitä. Työkohteet valitaan yhteistyössä kuntien ja muiden yhteistyöviranomaisten kanssa. Kohteiden valintaan vaikuttavat niiden yleishyödyllisyys sekä positiiviset vaikutukset alueen ympäristöön ja elinkeinoelämään.

YTY-työt on koettu erittäin käyttökelpoiseksi työllistämismuodoksi Lapin syrjäisillä, työttömyyden vaivaamilla alueilla. Lapin ympäristökeskus on työllistänyt YTY-töiden kautta lähes 6000 pitkäaikaistyötöntä. Vuodesta 1995 alkaen YTY-töiden työllistämisaikutus on ollut yhteensä noin 2 200 henkilötyövuotta ja kokonaiskulut vähän yli 53 miljoonaa euroa. YTY-töillä luodaan määräaikaista työpaikkoja, jotka vaikuttavat pysyvien työpaikkojen syntymiseen. Työllistamisestä aiheutuvien taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lisäksi YTY-töillä on selkeä positiivinen merkitys kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen, alueiden käyttökelpoisuuteen sekä ympäristön viihtyisyyteen. YTY-työt parantavat omalta osaltaan alueiden matkailuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia.

Rovaniemellä 17.3.2008
Karoliina Harju

2 YTY-työt Lapissa

2.1

Töiden organisointi

Lapin ympäristökeskuksessa YTY-töiden organisoinnista vastaa ympäristön hoidon tu-
losalue. Lapin lääni on jaettu kahteen alueeseen, Itä- Lappiin ja Länsi-Lappiin. Aluevasta-
vat toimivat alueidensa vetäjinä ja vastaavat oman alueen kuntien YTY-töistä ja työnsuun-
nittelijoiden toiminnasta. Aluevastaavat hoitavat yhteydenpidot kuntiin ja työvoimatoi-
mistoihin sekä neuvottelevat YTY-töiden rahoituksesta ja työvoimasta. Työntekijöiden
palkkauksesta ja työmaiden johdosta vastaavat rakentamisyksikön työmaapäälliköt.

Kuva 1. Lapin läänin suunnittelualueet kunnittain.

2.2

Työvoima

YTY-työt työllistävät kunnissa työnsuunnittelijan, jonka tehtävänä on; esivalmistella työkohteet yhdessä sidosryhmien kanssa, rahoituksen järjestely, lupa-asioiden hoito, uusien kohteiden kartoitus sekä töiden raportointi. Työnsuunnittelijan tehtävä on lisäksi osallistua työntekijöiden valintaan sekä vastata työkohteiden työnjohdosta ja töiden organisoinnista. Eniten työllistävässä kunnissa työnsuunnittelijalla on apunaan työhön osallistuva työnjohtaja ja toimistotyöntekijä. Työnsuunnittelijat palkataan palkkaperusteisella työllistämismäärärahalla ja heille pyritään järjestämään 100-prosenttinen työaika. Yhdellä työnsuunnittelijalla on mahdollisuus olla palkattuna enintään kaksi vuotta.

Työntekijät ovat pitkäaikaistyöttömiä, jotka palkataan työvoimatoimiston palkka-perusteisella työllistämistuella. Työntekijät palkataan töihin 85-prosenttisella työajalla ja keskimäärin viiden kuukauden mittaisiin työsuhteisiin. Työllistämisaikankohdasta si-
joittuu kesäkuukausille, jolloin YTY-toiminta on vilkkaimmillaan.

2.3

Rahoitus ja yhteistyötahot

Keskeisin rahoitus muodostuu Lapin TE-keskuksen osoittamasta palkkaperusteisesta työllistämistuesta, jolla työntekijät palkataan. Työvoimatoimistot osoittavat lisäksi varoja työntekijöiden palkkaamisesta aiheutuviin oheiskustannuksiin (mm. turvavarusteet, matkakorvaukset). Muita merkittäviä rahoittajia ovat ympäristöministeriö ja kunnat, jotka myöntävät Lapin ympäristökeskukselle varoja YTY-töiden hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin.

Lapin ympäristökeskus toteuttaa YTY-töitä yhteistyössä kuntien, seurakuntien, urheiluseurojen, kylätoimikuntien, kalastuskuntien, yhteismetsien, Metsähallituksen, riistanhoitoyhdistysten sekä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Nämä tekevät kunnissa toimiville työsuunnittelijoille aloitteita työkohteista ja sitoutuvat samalla kustantamaan kohteiden kone- ja materiaalikulut sekä huolehtimaan kohteiden kunnossapidosta.

2.4

Työkohteet

YTY-töinä toteutettavat työkohteet ovat kulttuuriympäristön ja vesistöjen hoitoon, jätehuoltoon, ulkoilu- ja virkistyskäyttöön ja luonnonsuojeluun liittyviä kunnostamis- ja rakentamistoimenpiteitä. Työkohteet valitaan yhdessä työvoimatoimistojen, kuntien ym. sidosryhmien kanssa. Valintojen pääkriteereinä ovat; töiden yleishyödyllisyys, toteuttamismahdollisuudet henkilötyönä sekä osapuolten sitoutuminen hankkeista aiheutuviin kustannuksiin.

Kuva 2. Vitsajoen kelkkasilta. Kuva Mikko Palovaara.

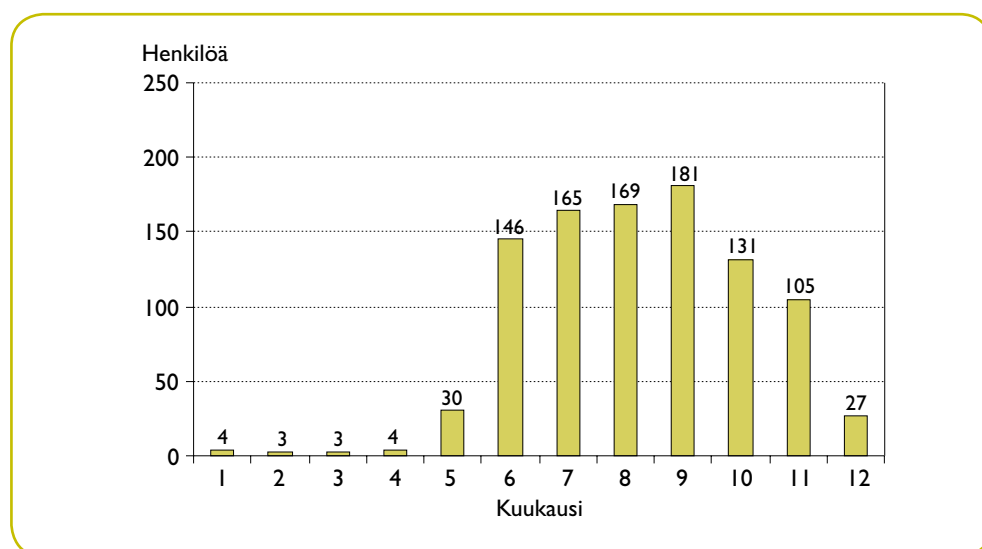
3 YTY-vuosi 2007

3.1

YTY-töiden työvoima ja työllistämisaikutus

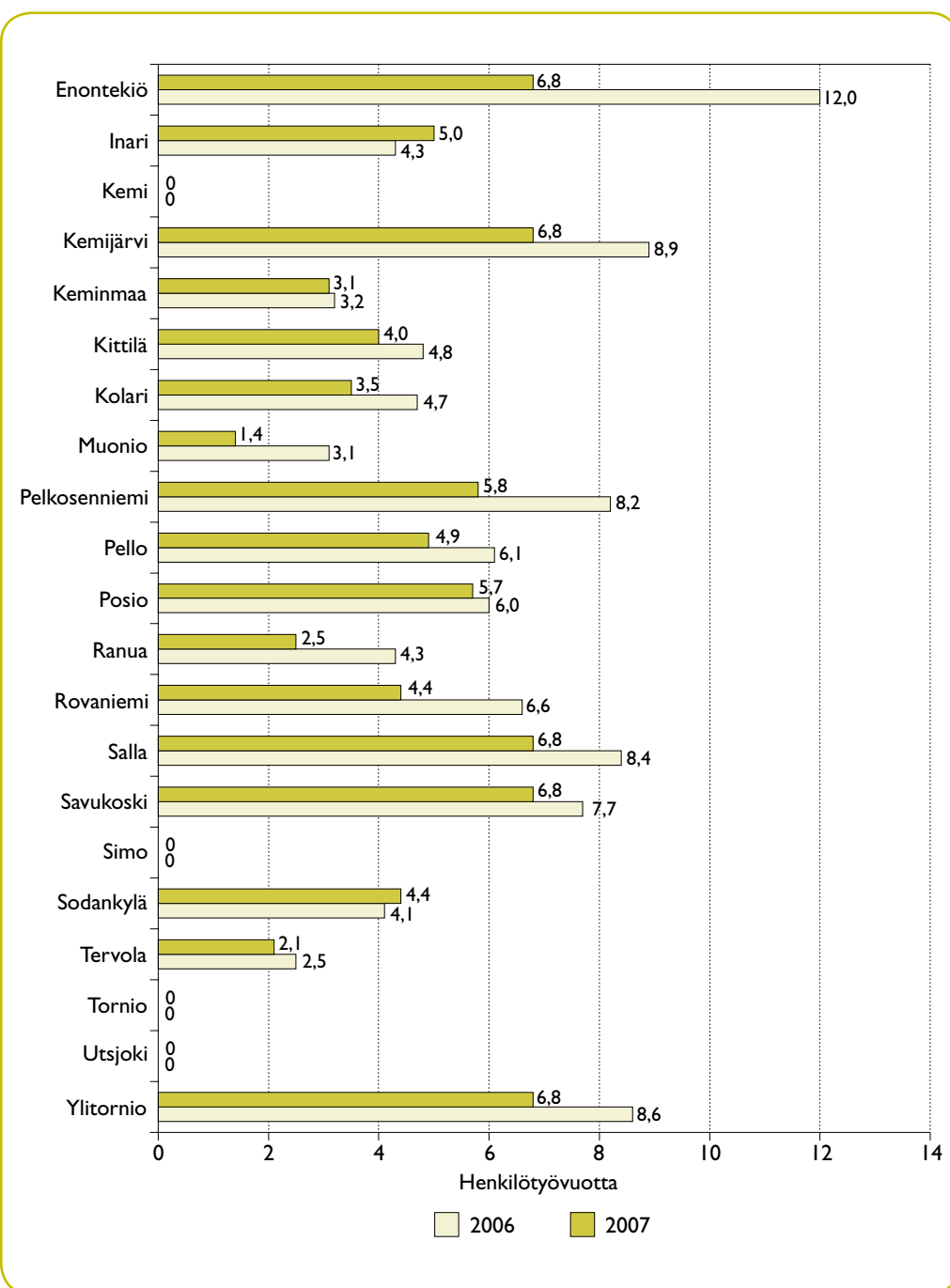
Vuonna 2007 YTY-töitä tehtiin 17 Lapin läänin kunnassa. Valtion sektorin työllistämismäärärahojen jokavuotinen väheneminen näkyy YTY-töiden työllistämisaikutuksessa ja tämän vuoksi Kemissä, Torniossa, Simossa ja Utsjoella ei YTY-töitä tehty. YTY-töiden rinnalla tehtiin seitsemässä kunnassa YTY-töiden kaltaisia töitä ESR -rahoitteisen Virtaa Varantoon -projektin nimellä. Kuntien työnsuunnittelijat hoitivat työnjohdon ja paperityöt myös VV-projektin osalta. VV-projektiin palkattiin työntekijöitä samalla periaatteella kun YTY-töihin eli 85 % työajalla.

Vuonna 2007 YTY-töissä oli 209 henkilöä (työnsuunnittelijaa, työnjohtajaa ja työntekijää), mikä on 62 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2006. Vuonna 2007 YTY-töiden työllistämisaikutus oli 81 henkilötyövuotta. Työllistämisaikutus pieneni 24 henkilötyövuodella verrattuna vuoteen 2006. Suurimmat työllistämisaikutukset saavutettiin Enontekiöllä, Kemijärvellä, Sallassa, Savukoskella ja Ylitorniolla, näissä kunnissa päästiin 6,8 henkilötyövuoteen (kuva 4). YTY-töiden luonteesta johtuen kesä ja alkusyksy ovat vilkkainta työaikaa, ja suurin työllistämisaikutus saavutettiin syyskuun 181 henkilötyökuukaudella (kuva 3).

Kuva 3. YTY-työllistetyt kuukausittain vuonna 2007.

Työllistetyt työntekijät olivat pääasiassa rakennus- ja metsäalan pitkäaikaistyöttömiä. Keskimääräinen työsuhteen pituus oli 4,6 kuukautta 85 %:sella työajalla. Työnsuunnittelijat työllistettiin töihin 100 %:sella työajalla ja heille pyrittiin järjestämään pitempiaikainen työsopimus, mikä alkoi noin kuukautta ennen kuin työntekijät tulivat töihin. Työnsuunnittelijoiden työsuhte päättyi vähän myöhemmin, yleensä noin kuukautta myöhemmin, minkä kuluessa tehdään kaikki loput paperityöt sekä kuntien vuosiraportit.

Kuva 4. YTY-työllistetyt kunnittain vuosina 2006 ja 2007.

YTY-töiden oheiskustannusten minimoimiseksi ja kulkemisen helpottamiseksi työntekijät pyrittiin hankkimaan mahdollisimman läheltä työkohteita. Jokaiseen työryhmään pyrittiin saamaan eri alojen ammattiosaamista. Kokeneemmat työntekijät ohjasivat ryhmän nuorempia ja kokemattomampia jäseniä. Tällä tavoin voitiin lisätä vähäisen työkokemuksen omaavien henkilöiden ammattitaitoa ja itseluottamusta. Tarkoituksenaan ei ole ollut tehdä ns. urakkatahtia vaan tehdä työt hyvin ja kerralla kuntoon kouluttaen näin myös vähemmän kyseisiä töitä tehneitä.

3.2

YTY-töiden kustannukset

YTY-töiden kokonaiskustannukset vuonna 2007 Lapissa olivat yhteensä noin 2,26 miljoonaa euroa (liite 1). Ne muodostuivat palkkauskuluista, oheiskustannuksista, materiaali- ja konekustannuksista sekä hallinnointikustannuksista.

3.2.1

Palkkauskulut

YTY-töiden palkkauskulut katettiin pääasiassa työvoimatoimistojen myöntämistä työllisyysmäärärahoista. Vuoden lopulla Kolarin, Pellon ja Ylitornion kunnissa työnsuunnittelijan palkan maksoi kunta, koska työnsuunnittelijan kahden vuoden maksimi työllistämismääräaika täyttyi.

Tämän avulla työnsuunnittelijoille saatiin järjestettyä 100 %:nen työaika riittävän pitkä työsuhde, jotta työnsuunnittelijat ehtivät tehdä myös vuotuisen raporttinsa.

3.2.2

Oheiskulut

YTY-töiden oheiskulut muodostuvat työntekijöihin kohdistuvista kuluista (mm. työkalu- ja matkakorvaukset, turvavarusteet), materiaali- ja konekuluista sekä Lapin ympäristökeskukselle maksettavista YTY-töiden hallinnointiin menevistä kuluista.

Työvoimatoimistot osallistuivat oheiskuluihin yhteensä 274 451 €:lla, joka muodostui pääasiassa työntekijöihin kohdistuvista kuluista. Kunnat osallistuivat oheiskuluihin yhteensä 305 007 €:lla, mikä palautui osittain takaisin kunnille YTY-töistä saadun laskennallisen kunnallisveron muodossa. Kuntien maksamat oheiskulut muodostuivat työntekijöihin kohdistuvista kuluista, materiaali- ja konekuluista sekä YTY-töiden hallinnointiin menevistä kuluista.

Muut yhteistyötahot osallistuivat oheiskuluihin 63 758 €:lla, mikä kohdistui pääasiassa työkohteiden materiaali- ja konekuluihin. Vuonna 2007 YTY-töitä tehtiin yhteistyössä kuntien, seurakuntien, kylätoimikuntien, urheiluseurojen, Metsähallituksen, Tiehallinnon, Metsäntutkimuslaitoksen sekä muiden julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Ympäristöministeriön määrärahoja YTY-töihin käytettiin yhteensä noin 1000 €.

3.2.3

Työllistämivuoden kustannukset

Työllistämivuoden palkkakustannukset vuonna 2007 olivat keskimäärin henkilötyövuotta kohden 21 108 € sivukuluineen. Osa sopimuksista oli kokoaikaisia ja osa 85 %:sia. Oheiskuluja muodostui keskimäärin 7941 € työvuotta kohden. Oheiskuluissa ei ole huomioitu YTY-töiden hallinnointikuluja (liite 1).

3.3

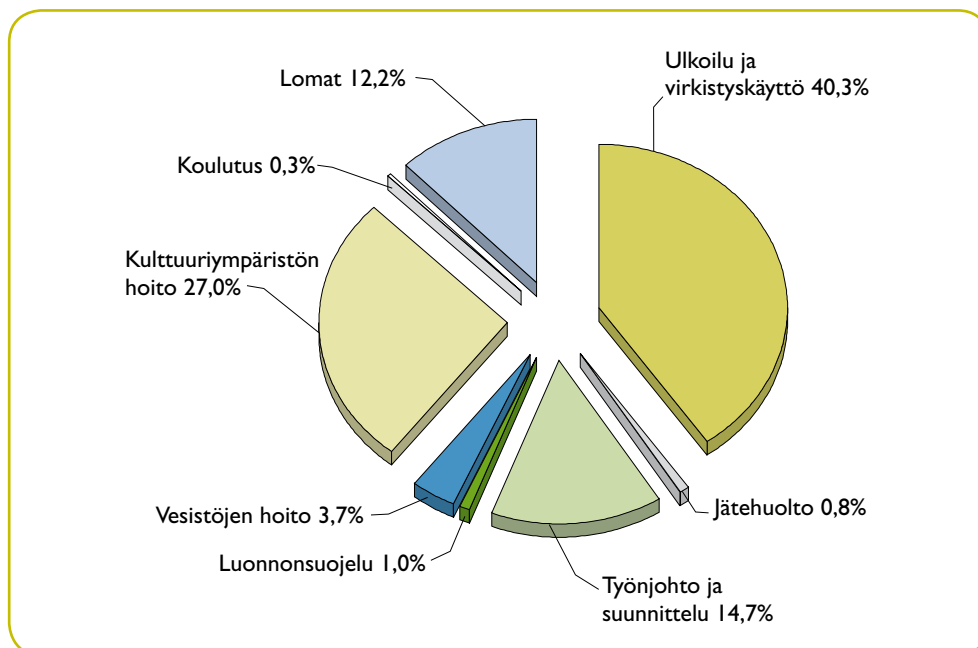
Vuoden 2007 työkohteet

Vuonna 2007 YTY-töiden pääpaino oli ulkoiluun ja virkistyskäyttöön sekä kulttuuriympäristön hoitoon liittyvissä töissä niin kuin menneinäkin vuosina (kuva 5). Suosituimpia töitä olivat ulkoilu- ja retkeilyreitteihin liittyvien palvelurakenteiden kunnostaminen ja rakentaminen, vanhojen rakennusten kunnostukset sekä maise-manhoitoraukset.

Lapin ympäristökeskuksen seurantamallissa työt on jaoteltu kahdeksaan eri työläjiin, joita ovat:

- vesistöjen hoito
- kulttuuriympäristön hoito
- ulkoilu ja virkistyskäyttö
- jätehuolto
- luonnonsuojelu
- suunnittelu ja työnjohto
- koulutus
- lomat.

Kaikilla työlajeilla on omat tarkenteensa, joista voidaan seurata kunkin tarkenteen työmääriä (Liite 2). Yhteenveto vuonna 2007 tehdyistä töistä on esitetty liitteessä 3.

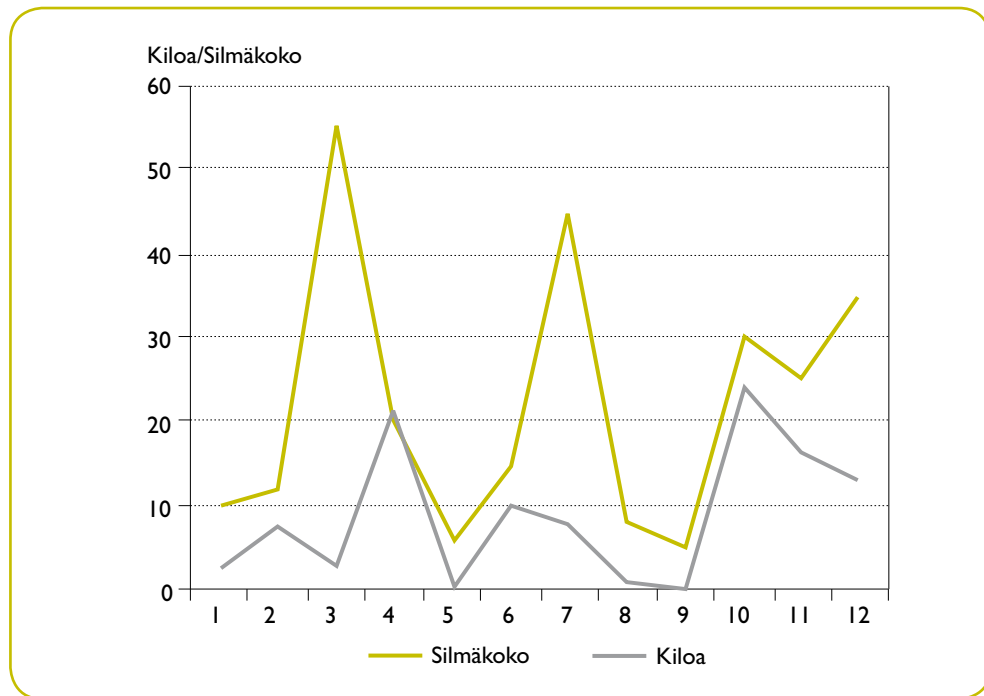
Kuva 5. Vuoden 2007 YTY-työt käytetyn työajan mukaan.

3.3.1

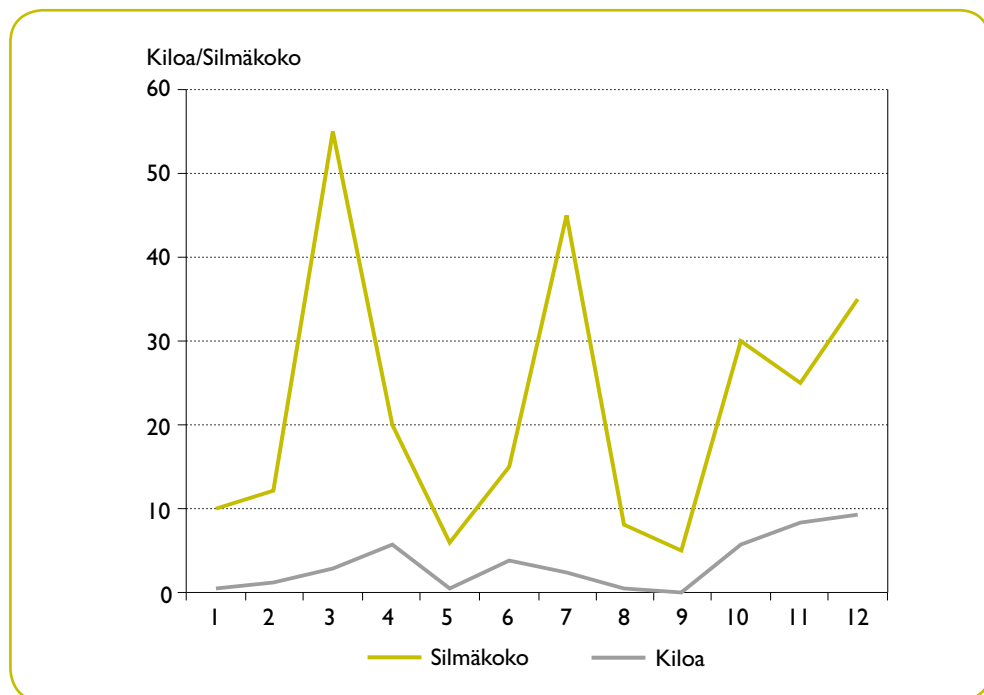
Vesistöjen hoito

Vuonna 2007 vesistöjen hoitoon käytettiin työaikaa yhteensä 2,56 henkilötyövuotta. Vesistöjen hoitotoilla on tarkoitus mm. parantaa kalojen elinolosuhteita ja vesistöjen virkistyskäyttöä sekä estää järvien rehevöitymistä. Vesistöjen hoidon osalta eniten työaikaa käytettiin koe-, teho-, ja hoitokalastukseen. Syksyllä 2005 aloitetun projektin ”Hoida ja kunnosta kotijärvesi” tiimoilta Enontekiön kunnassa. Enontekiöllä kalastuksia tehtiin kuudella eri järvellä: Muotka-, Ounas-, Liejanki-, Palo-, Tuolpa- ja Pasmajärvellä. Aikaa tähän käytettiin noin 2,3 htv. Saaliiksi saatiin noin 5090 kg kalaa. Pyyntivälineinä olivat nuotat, paunetit, hoitorysät ja katiskat. Kaikista kuudesta järvestä poistettiin ahventa ja kolmella järvellä myös kääpiösiikaa. Tänä kesänä vaihtelevilla säillä on ollut suuri merkitys kalastamisen onnistumiseen. Nuottaus ja paunettipyynti osoittautuivat haastaviksi huonolla säällä.

Pasmajärvellä ja Palojärvellä tehtiin vertaileva koekalastus syksyllä, jotta eri vuosien välille saataisiin vertailu näkökulmaa. Koeotanta osoitti, että vuoden 2007 saalismäärät ovat tasoittuneet ja samalla pienentyneet vuoteen 2006 verrattuna (kuvat 6 ja 7).

Kuva 6. Silmäkokokohtainen pyynti Pasmajärvellä vuonna 2006.

Kuva 7. Silmäkokokohtainen pyynti Pasmajärvellä vuonna 2007.

Kolarissa avattiin Naamijoen jokiuomaa siltä osin kun se oli edellisvuodelta jäänyt avaamatta. Kalapolulla lyhennettiin myös kantoja. Kalapolkuun liittyen myös Naamijoen vanha kelkkasilta aiotaan purkaa ja tilalle rakennetaan uusi silta Venejärven kyläyhdistyksen työnä.

Muonion särkijärvellä vedettiin nuottaa viikon verran. Kalasaaliiksi tuli pääasiassa kääpiösiikaa , lisäksi saatiin myös muikkua n. 10 kg sekä jonkin verran haukia, ahvenia ja kiiskiä.

Sodankylässä Luostolla niitettiin Aarnilammen vesikasvustoa. Aarnilampi kuuluu Metsähallitukselle ja se sijaitsee Ukko-Luostontien pohjoispuolella. Viime vuonna on lammen rantaan rakennettu uimaranta ja pukukoppi Pyhä-Luosto ympäristöhankkeen toimesta. Aarnilammen niitto suoritettiin yhdessä Metsähallituksen kanssa ja niitosta tullut korte kuljetettiin Koparan poropuistoon porojen ruuaksi.

Vuoden 2007 vesistöjen hoitotyöt:

	Kohteita	Työmäärä
rantojen raivaus	1	0,1 ha
ravintoketjun kunnostus (roskakalan pyynti)	3	5 215 kg
vesikasvuston niitto	2	10 ha

Kuva 8. Kalasaalis Enontekiöllä. Kuva Matti Rantatalo.

3.3.2

Kulttuuriympäristön hoito

Kulttuuriympäristön hoitotöihin käytettiin vuonna 2007 kokonaistyöaikaa toiseksi eniten, kaikkiaan 18,5 henkilötyövuotta. Kulttuuriympäristön hoitoon liittyvillä töillä pyritään parantamaan ja tuomaan esille arvokkaita kylämaisemia sekä lisäämään alueiden matkailullista arvoa. Eniten työaikaa kulttuuriympäristön hoidon osalta käytettiin vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostukseen. Vanhoja rakenteita ja rakennuksia on kunnostettu erityisesti Savukoskella, Tarkkalan erämaatilalla (kuva 9). Tarkkalan erämaatilalla rakennusten restaurointeihin on työaikaa käytetty 2,17 henkilötyövuotta. Toiseksi eniten työaikaa kulttuuriympäristön hoidon osalta käytettiin maisemanhoitorauvauksiin. Tällä tavoin saatiin mm. kauniita vesistönäkymiä, harvennettua ympäristöä rumentavia tiheitä metsikköjä ja parannettua tienvarsien turvallisuutta. Maisemanhoidollisia raivaustoimenpiteitä suoritettiin kaikkiaan noin 120 hehtaarin alalta, 54 eri kohteessa. Raivausten määrä näkyy myönteisesti eri kuntien ympäristön siistiytymisestä.

Vuoden 2007 kulttuuriympäristön hoitotyöt:

	Kohteita	Työmäärä
maisemaa rumentavien rakennusten purku	1	1 kpl
apajapaikkojen raivaus	1	3 kpl
maisemanhoitorauvaus	54	119,5 ha
polttopuiden sahaus / raivausjätteen haketus	7	326 m ³
vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostus	10	12 kpl
aitarakenteet	2	1 000 m
putki- ja sähkölinjojen maisemointi	1	1 kpl
soramonttujen maisemointi	2	2 kpl
maitolaitureiden kunnostus	1	1 kpl
muu kulttuuriympäristön hoidon työ	13	

Kuva 9. Hevostallin pärekaton naulaamista Tarkkalassa. Kuva Jussi Kotala.

3.3.3

Ulkoilu ja virkistyskäyttö

Ulkoiluun ja virkistyskäyttöön liittyvät työt työllistivät eniten vuonna 2007. Kyseisiin töihin käytettiin työaikaa yhteensä 28,1 henkilötyövuotta, mikä on noin 40 % koko vuoden työajasta. Ulkoilu ja virkistyskäytön töitä ovat mm. polkujen, reittien, laavujen, kotien, laitureiden rakentaminen ja kunnostaminen. Ulkoilu- ja virkistyskäytön töiden tarkoituksena on parantaa alueiden virkistyskäyttömahdollisuuksia ja tukea matkailuelinkeinon kehittymistä. Eniten aikaa käytettiin laavujen ja kotien rakentamiseen ja kunnostamiseen, kaikkiaan noin 7,3 henkilötyövuotta.

Vuoden 2007 ulkoilun ja virkistyskäytön työt:

	Kohteita	Työmäärä
laavujen/kotien rakentaminen	14	15 kpl
laavujen/kotien kunnostus	8	10 kpl
laiturit, telarannat ja veneenlaskuiskat	3	5 kpl
lintutormien rakentaminen	1	1 kpl
luontopolkujen rakentaminen	3	7 km
luontopolkujen kunnostus	1	0,3 km
nuotiopaikkojen rakentaminen	3	3 kpl
nuotiopaikkojen kunnostus	2	19 kpl
opastustaulut	8	78 kpl
opasteviitat / reittimerkit	4	53 kpl
postilaatikkokatokset	2	14 kpl
uimarantojen rakentaminen	2	2 kpl
uimarantojen kunnostus	1	2 kpl
ulkoilu- ja retkeilyreittien rakentaminen	6	149,5 km
ulkoilu- ja retkeilyreittien kunnostus	11	86,6 km
puuvajat wc:t ym. rakenteet	19	24 kpl
pitkospuiden rakentaminen	3	0,8 km
pitkospuiden kunnostus	4	1,8 km
siltojen rakentaminen	7	17 kpl
siltojen kunnostus	2	2 kpl
linja-autopysäkkien rakentaminen	4	13 kpl
näköalatornit / -terassit	1	1 kpl
aitarakenteet	7	6 090 m
ampumaratojen kunnostus	1	1 kpl
muu ulkoilu ja virkistyskäytön työ	40	

Kuva 10. Ihmisenringin portti ja infotaulut, Ylläksellä. Kuva Mikko Palovaara.

3.3.4

Jätehuolto

Jätehuoltoon liittyviä töitä tehtiin yhteensä 0,6 henkilötyövuoden verran. Pelkoseniemellä raivattiin ja poltettiin vanhan jätevedenpuhdistamon ympäriltä pajut sekä purettiin jätevedenpuhdistamoa kiertänyt aita. Sallassa korjattiin suljetun kaatopaikan aitaus ja asennettiin paikoilleen. Sallassa kunnostettiin kolme ekopistettä. Jätteiden keräykseen käytettiin aikaa Sallassa 22 henkilötyöpäivää ja Savukoskella 2 henkilötyöpäivää.

Vuoden 2007 jätehuollon työt:

	Kohteita	Työmäärä
jätteen keräys	2	2 100 kg
jätteenkeräyspaikat	1	3 kpl
muu jätehuollon työ	2	

3.3.5

Luonnonsuojelu

Luonnonsuojeluun liittyviin töihin käytettiin työaikaa 0,7 henkilötyövuotta, joka on 4 % kokonaistyöajasta. Muoniossa jatkettiin ympäristöministeriön varoilla vuonna 2002 aloitettua Rukomasaaren tulvaniityn perinnebiotooppien hoitoa, missä käytettiin apuna lampaita. Myös Utsjoella suoritettiin perinnebiotooppien hoitoa viimevuotiseen tapaan Inarin YTY-työntekijöiden toimesta.

Vuoden 2007 luonnonsuojelun työt:

	Kohteita	Työmäärä
lintuvesien hoito	2	61 ha
perinnebiotooppien hoito	2	0,3 ha
muu luonnonsuojelun työ	1	

3.4

Vuoden 2007 työkohteiden esimerkkejä

3.4.1

LuostoClassic-lavan laajentaminen

Konserttipaikkaa on rakennettu vuodesta 2003 lähtien YTY-töinä. Toistaiseksi paikan käyttö on ollut vähäistä. Kerran vuodessa on LuostoClassic konsertti, jota varten rakenteet on alunperin suunniteltu ja rakennettu. Viime vuoden työohjelmassa oli LuostoClassic lavan katoksen laajentaminen, mutta kohdetta ei voitu toteuttaa rakennustarvikkeiden toimitusongelmien vuoksi.

Tänä vuonna työt aloitettiin heti lumien sulettua ja saatiin päätökseen ennen elokuussa pidettyä konserttia. Sodankylän kunta oli tilannut laajennukseen tarvittavat liimapuupalkit jo huhtikuussa ja ne toimitettiin Luostolle toukokuun alussa.

Työt aloitettiin purkamalla katoksen etupuolta niin paljon, että saatiin vaihdettua vanha palkki uuteen. Uusia liimapuupalkkeja (LP 115 x 1215 L = 18000) ei tarvinnut tukea väliltä ollenkaan, mikä mahdollisti sen, että lavan etuosasta tuli avarampi ja käytännöllisempi. Palkit asennettiin rautapilarien (RHS 150 x 150 x 5) varaan, joille valettiin anturat betonista.

Pilarit tehtiin kunnanvarastolla valmiiksi ammattitaitoisen metallimiehen toimesta ja kuljetettiin Luostolle. Laajennusosa sähköistettiin ja asennettiin 12 kpl valonheittämiä sekä varaukset lisälämmittimille.

Kuva 11. Luoston Classic-lavan rakentamista. Kuva Jani Harjula.

3.4.2

Luukkinan hautausmaan aita

Kittilässä uusittiin Ala-Kittilässä sijaitsevan Luukkinan vanhan hautausmaan aita-rakennelma kokonaan. Vanha huonokuntoinen aita poistettiin ja tilalle tehtiin uusi aita. Hautausmaan alueelta poistettiin osa tiheäksi kasvaneesta puustosta ja siistittiin ympäristöä. Aidan rakentamisesta ja siistimisestä aiheutuneet kustannukset on maksanut Kittilän seurakunta.

Kuva 12. Luukkinan hautausmaan uusi aita. Kuva Mirka Hataanpää.

3.4.3

Koivusaaren luontopolun lammasaita

Rovaniemen kaupungin kupeessa aivan nelostien varrella sijaitsee Koivusaaren n. 2,5 km:n pitkostettu luontopolku. Kesällä 2007 Koivusaareen tuotiin kymmenkunta lammasta ”ympäristötoihiin”. Lampaiden tarkoituksena oli tehdä maisemanhoitorai-vausta syömällä alueen aluskasvillisuutta. Tätä tarkoitusta varten rakennettiin noin kilometrin mittainen aitaus, jonka sisälle lampaat tuotiin. Maisemanlaidunnuspro-jektiin osallistui Pro Agria Lappi, Rovaniemen 4H-yhdistys, Rovaniemen kaupunki ja Lapin ympäristökeskus.

Kuva 13. Koivusaaren valmista lammasaitaa. Kuva Karoliina Harju.

3.4.4

Eetun puisto

Ivalon keskustassa sijaitsevalle raivaamattomalle ja puistoksi varatulle tontille tehtiin leikkipuisto. Puiston maisemaa avarrettiin ja sinne asennettiin kaksi kappaletta leikkitelineitä. Puiston kulkuväyliä ei haluttu lähteä penkkaamaan ja sillä tavoin rikkomaa kaunista maisemaa vaan puistoon rakennettiin maaston muotoja myötäilevä kevyenliikenteen väylä, joka on valmis päällystettäväksi kaudella 2008. Kulkuväylien päällystäminen öljysoralla antaa mahdollisuuden myös liikuntarajoitteisten käyttää puistoa. Puiston läheisyydessä sijaitsevat Toimintakeskus, Palvelutalo ja päiväkot, joista löytyy monen ikäistä, kokoista ja kuntoista käyttäjää puistolle. Sorastetulle kulkuväylälle voidaan talvella tehdä hiihtolatu, joka lisää puiston monipuolisuutta. Puistossa sijaitseva palloilukenttä pohjustettiin pintojen kuorimisen jälkeen murskeella ja pinnoitettiin kivituhkalla. Leikkitelineiden alustoille asennettiin turvamatot ja telineet asennettiin maantason yläpuolelle (30 cm), jotta keväällä sulamisvedet kaatuisivat telineistä poispäin ja alustat olisivat mahdollisimman aikaisin kuivat ja käyttövalmiit. Kulkuväylien reunoille sijoitettiin maahan upotettavat puiset puistonpenkit.

Kuva 14. Eetun puiston leikkiteline. Kuva Karoliina Harju.

3.4.5

Lankojärven kyläyhdistys ry:n kota

Lankojärven kodan hirsityöt tehtiin Lempeän teollisuusalueella, jossa oli YTY-työntekijöiden toimitilat. Rakennukseen tarvittavat luvat oli hakenut Lankojärven kyläyhdistys, joka hankki myös rakennusmateriaalit. Rakennuksen hirret kyläyhdistys sai lahjoituksena Metsähallitukselta, joka valitsi ne tätä rakennusta varten määrämittäisena hakkuupaikalta.

Valmis hirsikehikko kuljetettiin Lankojärven Vaaraniemenlahteen, jonne se pystytettiin. Korkeudeltaan 90 cm hirsikehikko korotettiin runkotolpilla, jolloin sivuseinän korkeudeksi tuli 240 cm. Seiniin laitettiin 145 mm lämmöneriste ja tuulensuojalevy. Ulkovuoreksi naulattiin pystylomalauta korotetulle osalle ja koko rakennuksen sisäpuolinen hirsipinnan yläosa paneloitiin kauttaaltaan.

Rakennuksen betonilaattaperustuksen oli kyläyhdistys tehnyt kesällä valmiiksi. Savupiipun ja takan muuraustyöt teetti kyläyhdistys muurareille. Ikkunat ja ovi saatiin lahjoituksena sekä osa lämmöneristeistä. Rakennusta varten kylän sirkkelisahalla valmistettiin tarvittavat laudat ja lankut juuri käyttökohteen tarpeen mukaan. Katteeksi laitettiin musta palahuopa, joka naulattiin 25 mm laudan pintaan.

Kuusikulmaisen kotarakennuksen sivuseinän pituus sisältä on 3,95 m, rakennuksen ala 41 m² ja harjakorkeus 5,8 m.

Kohde luovutettiin Lankojärven kyläyhdistyksen kunnossapidettäväksi.

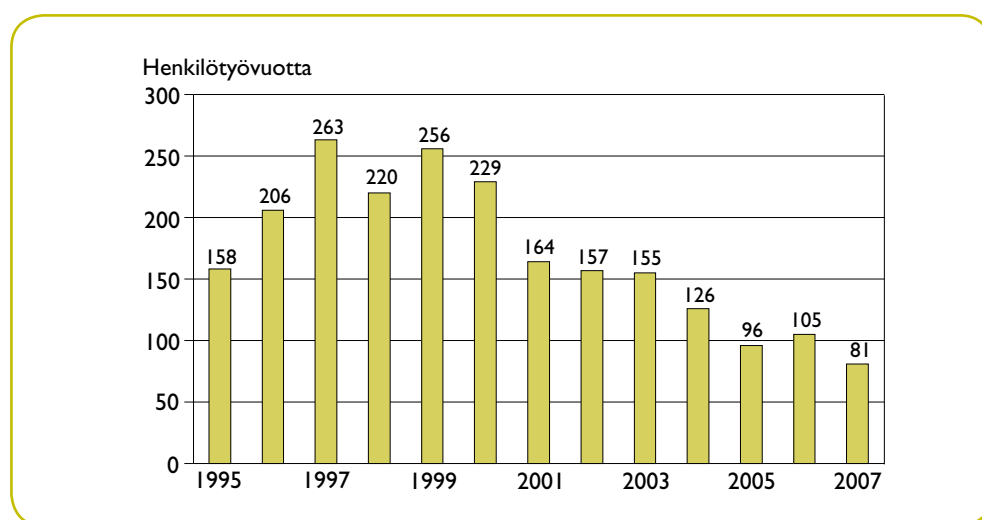
Kuva 15. Lankojärven kyläyhdistyksen kota. Kuva Heikki Oja.

4 YTY-työt Lapissa 1995–2007

4.1

YTY-töiden työllistämisaikutukset

YTY-työt ovat olleet merkittävä työllistäjä Lapin läänin syrjäisillä, työttömyyden vaivaamilla alueilla. Töiden kautta on pystytty tarjoamaan työtilaisuuksia sekä ammattitaitoisille työttömille että monille koulutus-, työhistoria- tai muun taustan vuoksi vaikeasti työllistettäville. Se onkin avannut monille ainoan tien takaisin työelämän pariin. Vuosien 1995–2007 aikana YTY-työt ovat työllistäneet 5 969 henkilöä työllistämisaikutuksen ollessa 2 217 henkilötyövuotta (liite 4).

Kuva 16. YTY-töiden työllistämisaikutus henkilötyövuosina 1995–2007.

4.2

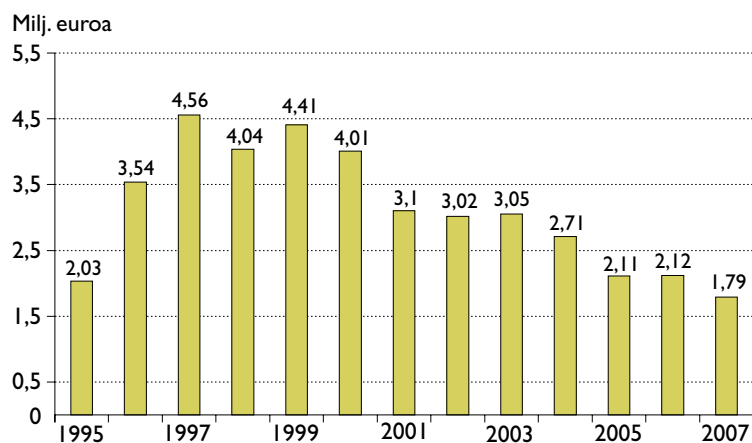
YTY-töiden kustannukset

YTY-töiden kokonaiskustannukset vuosien 1995–2007 aikana ovat olleet yhteensä 53,1 miljoonaa euroa (liite 4). Ne muodostuvat seuraavasti:

- palkkauskulut 40,5 miljoonaa euroa
- oheiskulut 12,6 miljoonaa euroa

YTY-töiden palkkauskulut on katettu pääasiassa työvoimatoimistojen myöntämistä palkkaperusteisista työllisyysmäärärahoista.

Oheiskulut muodostuvat työntekijöihin kohdistuvista kuluista, työkohteiden kone- ja materiaalikuluista sekä YTY-töiden hallinnointikuluista. Ne on katettu työvoimatoimistojen, kuntien, ympäristöministeriön sekä muiden yhteistyökumppaneiden myöntämistä varoista. Oheiskuluissa ei ole huomioitu Lapin ympäristökeskukselle YTY-töiden hallinnoinnista aiheutuneita kuluja, jotka katettiin vuoteen 2000 saakka ympäristökeskuksen yleishallintokuluista.

Kuva 17. YTY-töiden palkkauskulut vuosina 1995–2007.

4.3

Työkohteet

YTY-töitä on tehty vuosien kuluessa jokaisessa Lapin läänin kunnassa. Työkohteet ovat sijoittuneet tasaisesti eri puolille läänää painottuen voimakkaimmin työttömyyden vaivaamille alueille. Suosituimpina ovat olleet ulkoiluun ja virkistyskäyttöön sekä kulttuuriympäristön hoitoon liittyvien töiden tekeminen.

Vuosien 1996–2007 aikana YTY-töinä on mm.:

• raivattu apajapaikkoja	254 ha
• tehty ravintoketjukurinostusta (roskakalan pyynti)	341 tn
• niitetty vesikasvustoa	1430 ha
• purettu maisemaa rumentavia rakennuksia	330 kpl
• tehty maisemanhoitorauvauksia	4934 ha
• kunnostettu vanhoja rakennuksia	1134 kpl
• rakennettu ja kunnostettu laavuja ja kotia	570 kpl
• rakennettu laitureita, telarantoja ja veneenlaskuluiskia	158 kpl
• rakennettu lintutorneja	45 kpl
• rakennettu ja kunnostettu luontopolkuja	47 kpl
• rakennettu nuotiopaikkoja	142 kpl
• rakennettu ja kunnostettu pitkospuita	87 km
• rakennettu ja kunnostettu ulkoilu- ja retkeilyreitit	8306 km
• rakennettu puuvajoja, käymälöitä ym. rakenteita	689 kpl
• rakennettu ja kunnostettu jätteenkeräyspaikkoja	229 kpl
• kerätty romuautoja	1391 tn

5 Yhteenveto

YTY-työvuosi 2007 päättyi mukavissa ja työntäyteisissä merkeissä niin kuin aina ennenkin. Töitä ja määrärahoja riitti lähes joka kuntaan, mikä oli positiivista sillä määrärahat ja työllistämisvuosikiintiöt vähenevät vuosi vuodelta. Määrärahojen ja työllistämisvuosikiintiöiden väheneminen on harmillista etenkin täällä Lapin syrjäseuduilla, missä työttömyyttä on paljon ja välimatkat ovat pitkiä. Toivottavasti YTY-töitä voidaan jatkaa nykyisillä kiintiöillä, tämä mahdollistaisi sopivan kokoisten työtiimien muodostamisen ja voitaisiin osallistua erikokoisiin ja haastaviin töihin.

YTY-töille kyllä löytyy kysyntää ja tarvetta. Matkailu, viihtyisyys ja turvallisuus ovat tärkeitä osa-alueita, kun puhutaan YTY-töistä. Maisemanhoitorauhaus kaunistaa kuntien maisemanäkymiä ja parantaa liikenneturvallisuutta teiden varsilla ja risteyksissä. Kodat, laavut, tulistelupaikat ja erilaiset ulkoilureitit antavat matkailuyrittäjille paremman mahdollisuuden harjoittaa omaa liiketoimintaansa. Matkailun lisäksi oman kunnan asukkailla on paremmat mahdollisuudet erilaisiin luontoelämyksiin. Kukapa ei pitäisi kahvistelutauosta tai makkaranpaistosta hiihto- tai patikointiretken lomassa. Nykyisin myös muuttuva ilmasto tuntuu työllistävän. Lisääntyneet tykkylumet ja pidemmät lämpimät ja lumettomat kaudet antavat lisää työtä, mutta myös mahdollisuuden tehdä ulkona töitä myöhempään syksyyn ja alkutalveen.

Näissä merkeissä jäämme odottamaan uutta YTY-vuotta ja uusia haasteita.

LÄHTEET

Kuntien vuoden 2007 YTY-vuosiraportit

YTY-töiden kustannuksia Lapissa vuonna 2007 (euroa)

Kunta	Työvoima		Palkkakulut		Kuntien saama laskennallinen verotulo*	Oheiskulut			Kaikki kulut yhteensä	Vuosi kustannus/työntekijä
	Työn-tekijöitä yhteensä	Työllisyys-vuosia	Palkkakulut (ilman sivu-kuluja)	Palkkakulut (sivukuluineen)		Kuntien maksamat oheiskulut	Työvoima-toimistojen maksamat oheiskulut	Muiden maksamat oheiskulut		
Enontekiö	20	6,8	159 863	162 873	31 573	2 708	27 245	3 100	33 053	23952
Inari	11	5,0	100 955	109 523	19 181	54 754	15 131	1 006	70 891	21905
Kemi	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kemijärvi	14	6,8	132 312	139 593	25 801	37 200	21 549	0	58 749	20528
Keminmaa	7	3,1	67 412	71 371	13 819	3 544	7 324	4 569	15 437	0
Kittilä	12	4,0	89 483	92 986	0	19 563	14 087	4 300	37 950	23247
Kolari	11	3,5	80 881	82 464	15 974	11 298	18 775	1 286	31 359	23561
Muonio	4	1,4	27 603	27 733	5 521	621	5 160	1 250	7 031	19809
Pelkosenniemi	12	5,8	108 427	109 836	22 770	15 598	16 497	0	32 095	18937
Pello	21	4,9	108 700	112 539	21 197	6 745	16 060	9 860	32 665	22967
Posio	11	5,7	99 017	103 538	18 813	2 652	18 985	7 261	28 898	18165
Ranua	5	2,5	40 799	41 058	7 650	1 360	5 271	0	6 631	16423
Rovaniemi **	12	4,4	65 389	68 877	12 424	19 713	3 835	0	23 548	15654
Salla	13	6,8	139 870	152 230	27 275	47 168	30 661	9 286	87 115	22387
Savukoski	16	6,8	136 437	143 633	27 287	11 218	30 991	0	42 209	21123
Simo	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sodankylä	9	4,4	94 918	101 914	18 509	43 712	17 555	0	61 267	23162
Tervola	8	2,1	41 556	41 751	7 896	4 228	6 800	5 955	16 983	19881
Tornio	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Utsjoki	0	0,0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ylitornio	23	6,8	136 868	143 572	26 347	22 925	18 525	15 885	57 335	21114
YHTEENSÄ	209	81	1 630 490	1 705 491	302 036	305 007	274 451	63 758	643 216	21108

* Kuntien verotulo on laskettu kertomalla kuntaan maksettu palkkatulo kunnan tuloveroprosentilla.

** Lapin ympäristökeskuksen työntekijät on työllistetty Rovaniemen kaupungin työvoimatoimiston kautta.

YTY-seurannassa käytössä olevat työlajit ja tarkenteet

Työlaji nro	Työlaji	Tarkenne nro	Tarkenne
1	Vesistöjen hoito	101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112	apajapaikkojen raivaus järvien syvyyskartoitus kalan istutukset kalastuksen valvonta koekalastus koskien kunnostus kutusorakot pyydysten valmistus rantojen raivaus ravintoketjun kunnostus (roskakalan pyynti) vesikasvuston niitto muu vesistöjen hoidon työ
2	Kulttuuriympäristön hoito	201 202 203 204 205 206 207 208 209	maisemaa rumentavien rakennusten purku maisemanhoitoräivaus polttopuiden sahaus/raivausjätteen haku putki- ja sähkölinjojen maisemointi soramonttujen maisemointi vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostus maitolaitureiden rakentaminen maitolaitureiden kunnostus muu kulttuuriympäristön hoidon työ
3	Ulkoilu ja virkistyskäyttö	301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330	laavujen/kotien rakentaminen laavujen/kotien kunnostus laiturit, telarannat, veneenlaskuiskat lintutornien rakentaminen lintutornien kunnostus luontopolkujen rakentaminen luontopolkujen kunnostus matkailun aiheuttamat maisemavauriot nuotiopaikkojen rakentaminen nuotiopaikkojen kunnostus opastustaulut opasteviitat / reittimerkit postilaatikkokatokset uimarantojen rakentaminen uimarantojen kunnostus ulkoilu- ja retkeilyreittien rakentaminen ulkoilu- ja retkeilyreittien kunnostus puuvajat, käymälät ym. rakenteet pitkospuiden rakentaminen pitkospuiden kunnostus parkkipaikkojen rakentaminen parkkipaikkojen kunnostus siltojen rakentaminen siltojen kunnostus näköalatornit / -terassit linja-autopysäkkien rakentaminen linja-autopysäkkien kunnostus aitarakenteet ampumaratojen kunnostus muu ulkoilu ja virkistyskäytön työ

Työlaji nro	Työlaji	Tarkenne nro	Tarkenne
4	Jätehuolto	401 402 403 404 405	jätteen keräys jätteenkeräyspaikat romuautojen keräys metalliromun keräys muu jätehuollon työ
5	Luonnonsuojelu	501 502 503 504 505 506 507	lintuvesien hoito perinnebiotooppien hoito pesimä- ja ruokintapaikkojen rakentaminen riistanhoito uhanalaisten kasvien ja eläinten elinympäristön hoito pienpetopyydykset muu luonnonsuojelun työ
6	Suunnittelu ja työjohto	601 602	suunnittelu työjohto
7	Koulutus	701	koulutuspäivät
8	Lomat	801 802 803 804	vuosilomat lomarahavapaat sairaslomat muu palkallinen vapaa

Vuonna 2007 tehdyt YTY-työt työlajeittain ja tarkenneittain

		Kohteita	Työmäärä	
Vesistöjen hoito	<ul style="list-style-type: none"> - rantojen raivaus - ravintoketjun kunnostus (roskakalan pyynti) - vesikasvuston niitto 	1 7 2	0,1 5 215 10	ha kg l3
Kulttuuriympäristön hoito	<ul style="list-style-type: none"> - maisemaa rumentavien rakennusten purku - apajapaikkojen raivaus - maisemanhoitoraivaus - polttopuiden sahaus / raivausjätteen haketus - vanhojen rakennusten ja rakenteiden kunnostus - aitarakenteet - - putki- ja sähkölinjojen maisemointi - sora- ja kivilaitureiden kunnostus - maitolaitureiden kunnostus - muu kulttuuriympäristön hoidon työ 	1 1 54 7 10 2 1 2 1 13	1 3 119,5 ha 326 12 1 000 1 2 1 25	kpl ha 38,8 km m³ kpl m kpl kpl kpl kpl
Ulkoilu ja virkistyskäyttö	<ul style="list-style-type: none"> - laavujen/kotien rakentaminen - laavujen/kotien kunnostus - laiturit, telarannat ja veneenlaskuiskat - lintutornien rakentaminen - luontopolkujen rakentaminen - luontopolkujen kunnostus - nuotiopaikkojen rakentaminen - nuotiopaikkojen kunnostus - opastustaulut - opasteviitat / reittimerkit - postilaatikkokatokset - uimarantojen rakentaminen - uimarantojen kunnostus - ulkoilu- ja retkeilyreittien rakentaminen - ulkoilu- ja retkeilyreittien kunnostus - puuvajat wc:t ym. rakenteet - pitkospuiden rakentaminen - pitkospuiden kunnostus - siltojen rakentaminen - siltojen kunnostus - Linja-autopysäkkien rakentaminen - näköalatornit / -terassit - aitarakenteet - ampumarantojen kunnostus - muu ulkoilu ja virkistyskäytön työ 	14 8 3 1 3 1 3 2 8 4 2 2 1 6 11 19 3 4 7 2 4 1 7 1 40	15 10 5 1 7 0,3 3 19 78 53 14 2 2 149,5 86,6 24 0,8 1,8 17 2 13 1 6 090 1	kpl kpl kpl kpl km km kpl kpl kpl kpl kpl kpl kpl km km kpl km km kpl kpl kpl m kpl
Jätehuolto	<ul style="list-style-type: none"> - jätteen keräys - jätteenkeräyspaikat - muu jätehuollon työ 	2 1 2	2 100 3	kg kpl
Luonnonsuojelu	<ul style="list-style-type: none"> - lintuvesien hoito - perinnebiotooppien hoito - muu luonnonsuojelun työ 	2 2 1	61 0	ha ha

YTY-töiden kustannuksia Lapissa 1995–2007 (euroa)

Vuosi	Työvoima		Palkkakulut			Oheiskulut			Kaikki kulut yhteensä
	Työn-tekijöitä yhteensä	Työllisyys vaikutus vuosia	Palkkakulut (ilman sivukuluja)	Kaikki palkkaus-kulut (sivukuluihin)	Kuntien saama laskennallinen verotulo*	Kuntien maksamat oheiskulut	Muiden maksamat oheiskulut	Oheiskulut yhteensä	
1995	395	158	1 609 558	2 031 710	294 598	Oheiskulutiedot puuttuvat			2 031 710
1996	512	206	2 814 815	3 535 476	514 083	420 190	442 288	862 478	4 397 954
1997	669	263	3 644 081	4 561 986	663 217	525 053	841 501	1 366 554	5 928 540
1998	739	220	3 237 245	4 042 536	598 323	521 039	673 895	1 194 934	5 237 470
1999	639	256	3 532 854	4 412 947	656 516	507 928	915 447	1 423 375	5 836 322
2000	616	229	3 218 564	4 014 026	603 200	453 182	840 218	1 293 400	5 307 426
2001	447	164	2 509 859	3 102 287	470 600	347 220	654 381	1 001 601	4 103 888
2002	408	157	2 429 419	3 020 426	457 605	394 532	643 503	1 038 035	4 058 461
2003	416	155	2 444 517	3 049 495	465 809	435 889	752 470	1 188 359	4 237 854
2004	315	126	2 135 188	2 705 163	407 087	407 932	566 214	974 146	3 679 309
2005	333	97	1 683 474	2 108 065	321 894	377 755	469 059	846 814	2 954 879
2006	271	105	1 736 015	2 122 240	333 036	321 263	465 251	786 514	2 908 754
2007	209	81	1 630 490	1 705 491	319 038	305 007	338 209	643 216	2 348 707
Yhteensä	5 969	2 217	32 626 079	40 411 848	6 105 006	5 016 990	7 602 436	12 619 426	53 031 274

* Kuntien verotulo on laskettu kertomalla kuntaan maksettu palkkatulo kunnan tuloveroprosentilla.
Eräiden kuntien oheiskulutiedot ovat puutteellisia.

Julkaisija	Lapin ympäristökeskus	Julkaisu-aika Huhtikuu 2008		
Tekijä(t)	Karoliina Harju			
Julkaisun nimi	YTY-työt Lapissa vuonna 2007. Raportti			
Julkaisusarjan nimi ja numero	Lapin ympäristökeskuksen raportteja 4/2008			
Julkaisun teema				
Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut	www.ymparisto.fi/lap/julkaisut			
Tiivistelmä	<p>Ympäristön suojelua ja hoitoa edistäviä työllistämistöitä eli ns.YTY-töitä on toteutettu Lapissa vuodesta 1994 lähtien.Toiminta perustuu ympäristöministeriön asettaman työryhmän mietintöön (30.5.1993).YTY-töillä voidaan vaikuttaa erityisesti syrjäseutujen työllisyystilanteeseen sekä ympäristön laatuun.Töiden toteuttamisessa työministeriön, ympäristöministeriön ja kuntien rahoituspäätöksillä on keskeinen merkitys.</p> <p>Lapissa YTY-töiden pääorganisoijana toimii ympäristökeskus, joka toteuttaa Lapin TE-keskuksen ja muiden yhteistyökumppanien myöntämin varoin vesistöjen ja kulttuuriympäristön hoitoon, ulkoiluun ja virkistyskäyttöön, jätehuoltoon sekä luonnonsuojeluun liittyviä töitä.Työkohteet valitaan yhteistyössä kuntien ja työviranomaisten kanssa. Kohteiden valintaan vaikuttavat niiden yleishyödyllisyys sekä positiiviset vaikutukset alueen ympäristöön ja elinkeinoelämään.</p> <p>YTY-työt on koettu erittäin käyttökelpoiseksi työllistämismuodoksi Lapin syrjäisillä, työttömyyden vaivaamilla alueilla. Lapin ympäristökeskus on työllistänyt YTY-töiden kautta 5 969 pitkäaikaistyötöntä.Töiden työllistämisaikutus on ollut yhteensä 2 217 henkilötyövuotta ja kokonaiskulut lähes 53,1 miljoonaa euroa.YTY-töillä luodaan määräaikaista työpaikkoja, jotka voivat vaikuttavaa pysyvien työpaikkojen syntymiseen.Työllistämisestä aiheutuvien taloudellisten ja sosiaalisten vaikutusten lisäksi YTY-töillä on selkeä positiivinen merkitys kylien elinvoimaisuuteen ja asuttuna säilymiseen, alueiden käyttökelpoisuuteen sekä ympäristön viihtyisyyteen. Tämä osalta parantaa alueiden matkailuelinkeinojen toimintamahdollisuuksia.</p>			
Asiasanat	ympäristö, ympäristöhoito, työllisyys, Lappi			
Rahoittaja/ toimeksiantaja	Lapin ympäristökeskus			
	ISBN 978-952-11-3108-0 (nid.)	ISBN 978-952-11-3109-7 (PDF)	ISSN 1796-1971 (pain.)	ISSN 1796-198X (verkkokoj.)
	Sivuja 31	Kieli Suomi	Luottamuksellisuus Julkinen	Hinta (sis.alv 8 %) –
Julkaisun myynti/ jakaja	Lapin ympäristökeskus, PL 8060, 96101 ROVANIEMI Puh. 020 690 173, faksi (016) 310 340 sähköposti: kirjaamo.lap@ymparisto.fi			
Julkaisun kustantaja	Lapin ympäristökeskus			
Painopaikka ja -aika	Yliopistopaino, Helsinki 2008			

SISDOALLOSIIDU

<i>Almmustahtti</i>	Lappi birasguovddáš (Lapin ympäristökeskus)			<i>Almmustahttináigi</i> Cuorjostánu 2008
<i>Dahkki(t)</i>	Karoliina Harju			
<i>Prentosa namma</i>	YTY-työt Lapissa vuonna 2007. Raportti (YTY-barggut Lappis jagis 2007. Raporta)			
<i>Prentosa namma ja nummir</i>	Lapin ympäristökeskuksen raportteja 4/2008			
<i>Prentosa temá</i>				
<i>Prentosa oasit / eará seammá prošeavtta prentosat</i>	www.ymparisto.fi/lap/julkaisut			
<i>Čeahkkáigeassu</i>	<p>Birassuodjaleami ja dikšuma ovddideaddji barggolašvuodabarggut, nuppiid sániiguin YTY-barggut leat ollašuttan Sámis jagi 1994 rájes. Doaibman vuodđuduvvá birasministeriija ásahan bargojoavkku smiehttamuššii (30.5.1993). YTY-bargguin sáhtta váikkuhit erenomážit boaittoeale guovlluid barggolašvuodadillái sihke birrasa kvalitehtai. Bargguid ollašuttimis bargoministeriija, birasministeriija ja gielddaid ruhtadanmearrádusain lea guovddáš mearkkašupmi.</p> <p>Sámis YTY-bargguid válдоorganiserieaddjin doaibmá birasguovddáš, gii ollašuttá Lappi BE-guovddáža ja eará ovtasbargoguimmiid miedihán váriiguin čázádaga ja kulturbirrasa dikšumii, olgun lihkadeapmái ja lustageavaheapmái, ruskafuolahussii sihke luonddusuodjaleapmái gullevaš bargguid. Bargočuožáhagat. válljejuvvot ovtasbarggu gielddaiguin ja bargovirgeoapmahaččaiguin. Čuožáhagaid válljemii váikkuhit daid oktasašávki ja posiitivvalaš váikkuhusat guovllu birrasii ja ealáhuseallimii.</p> <p>YTY-barggut leat vásihuvvon erenomáš anolaš barggolašvuodáhápmiin Sámi boaittoeale, bargguhisvuoda váivvidan guovlluin. Lappi birasguovddáš lea addán barggu YTY-bargguid bokte badjel 5 969 guhkes áigge bargguheapmái. Bargguid barggolašvuodaváikkuhus leamašan oktiibuot badjel 2 217 bargibargojagi ja ollesgolut sullii 53,1 miljovna euro. YTY-bargguin addojit mearreáigásaš bargosajit, mat YTY-bargguin addojit mearreáigásaš bargosajit, mat sáhttet váikkuhit bissovaš bargosajiid šaddamii. Barggu ordnema dagahan ekonomalaš ja sosiálalaš váikkuhusaid lassin YTY-bargguin lea čielga posiitivvalaš mearkkašupmi giliid eallinfápmui ja seailumii ásojuvvon guovlun, guovlluid vuogasvuhtii sihke birrasa guoibmáivuhtii. Dát bealistis buorida guovlluid turismaealáhusaid doaibmanvejolašvuodaid.</p>			
<i>Áššesánit</i>	biras, birrasadikšun, barggolašvuolta, Lappi			
<i>Ruhtadeaddji/ doaidmaaddi</i>	Lappi birasguovddáš			
	ISBN 978-952-11-3108-0 (nadjus)	ISBN 978-952-11-3109-7 (PDF)	ISSN 1796-1971 (deattus)	ISSN 1796-198X (internetpr.)
	<i>Siiddut</i> 31	<i>Giella</i> Suomagiella	<i>Luhtolašvuolta</i> Almmolaš	<i>Haddi (sistt. álv 8 %)</i> -
<i>Prentosa vuovdin/ juohkki</i>	Lapin ympäristökeskus, PL 8060, 96101 Rovaniemi Telefon 020 690 173, fákša (016) 310 340 E-mail: kirjaamo.lap@ymparisto.fi			
<i>Prentosa goasttideaddji</i>	Lappi birasguovddáš			
<i>Prentenbáiki ja áigi</i>	Yliopistopaino, Helsinki 2008			

**LAPIN
YMPÄRISTÖKESKUS**

Lapin Ympäristökeskus
PL 8060
96101 Rovaniemi
Puh. 020 690 173
Sähköposti: kirjaamo.lap@ymparisto.fi

ISBN 978-952-11-3108-0 (nid.)

ISBN 978-952-11-3109-7 (PDF)

ISSN 1796-1971 (pain.)

ISSN 1796-198X (verkkok.)